

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105 www.parlament.md

7 noiembrie 2011

VM Nr. 292

**Biroului permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege a Parlamentului privind modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008.

Anexă:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativă

Cu respect,

[Handwritten signatures]
Valeriu Munteanu
/ Ana Căpuș
/ Bogdan George
/ Vadim Cojocaru

Deputați în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
D.P. Nr. 2455
OF. 11 2011

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. — Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3–6, art. 15), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 364 se completează cu aliniatul 5¹ cu următorul cuprins:

„(5¹) Prezentarea, producerea sau difuzarea publicității care nu întrunește condițiile prevăzute de legislația lingvistică

se sancționează cu amendă de la 20 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

2. La articolul 400 alineatul (1) textul „art. 364 alin. (1)–(5)” se substituie cu textul „art. 364 alin. (1)–(5¹)”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul legii pentru modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008

Legislația din domeniul publicității și legislația lingvistică sunt interconectate însă, din păcate, până în acest moment nu există o prevedere legală de incriminare a încălcărilor legislației lingvistice în domeniul publicității.

Conform art. 8, alin. (7) al Legii Nr. 1227 din 27.06.1997 cu privire la publicitate „publicitatea se difuzează în limba moldovenească iar, la dorința furnizorului de publicitate - și în alte limbi, în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.”

La rândul său, Legea Nr. 3465 din 01.09.1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești prevede în articolul 29, printre altele că „textele afișelor, anunțurilor publice, textele de publicitate și alte texte de informare vizuală se scriu în limba de stat și, în caz de necesitate, se traduc în limba rusă, iar în localitățile respective — în limba de stat, precum și în limba găgăuză sau în cea rusă” și că „corpul caracterelor din textele scrise în limba de stat nu trebuie să fie mai mic decât cel al caracterelor din textele scrise în alte limbi”.

Cu părere de rău, în lipsa unor sancțiuni legale, aceste norme sunt deseori ignorate, cauzându-se astfel un prejudiciu incomensurabil mediului lingvistic național.

Conform Recensământul populației din 2004, în Republica Moldova peste 76% de persoane au declarat limba moldovenească sau română drept limbă maternă, în timp ce limba rusă este maternă doar pentru 11% din populație, ucraineană — 5%, găgăuză — 4%, bulgară și altele — sub 2%. În același context, Conform Biroului Național de Statistică, în anii de învățământ 2009–2010 după limba de predare, distribuția studenților s-a prezentat astfel: 75,7% din total studenți învățau în limba română, iar 22,0% — în limba rusă.

Trebuie să constatăm, cu regret, că deși majoritari, vorbitorii de limbă română sunt deseori supuși discriminării prin afișajul informațional necorespunzător, care încalcă, printre altele, și dreptul la informare a acestor cetățeni. Or, dominarea limbii ruse în detrimentul limbii de stat creează un dezechilibru lingvistic, acesta fiind determinat

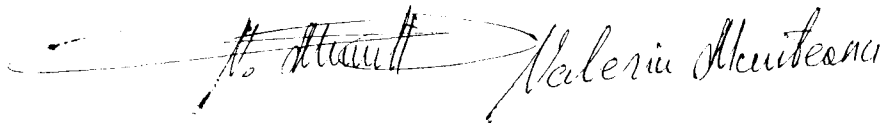
inclusiv de lipsa de consecințe defavorabile prevăzute de legislație pentru cei care nu respectă dispozițiile legale.

Localitățile noastre sunt împânzite de mii de panouri publicitare, anunțuri, avize, afișaj, denumiri de firme, magazine, baruri, cafenele, restaurante, indicatoare de prețuri, etichete, meniuri, etc., scrise doar în limba rusă, astfel încălcându-se în mod grosolan dreptul majorității, vorbitori de limbă română, la informare.

Totodată, reieșind din art. 13 al Constituției Republicii Moldova, putem afirma cu certitudine că limba de stat reprezintă un pilon important al suveranității Republicii Moldova și urmează a fi apărată și promovată ca atare.

Considerăm că este imperios necesar să asigurăm limbii de stat funcțiile pe care aceasta le merită conform statutului său.

În aceste condiții, precum și având în vedere necesitatea protejării patrimoniului lingvistic național, propunem modificarea Codului Contravențional prin introducerea sancțiunii pentru nerespectarea legislației lingvistice în materialele publicitare. Beneficiile și avantajele acestei modificări sunt incontestabile și considerăm că aceasta va contribui la coeziunea și integrarea socială a tuturor concetățenilor noștri.

Valeriu Munteanu